

PRŮVODCE ZAČÍNÁJÍCÍHO MIMOŠKOLÁKA

mimoškolu

Veronika Portešová,
Johana Kapošváryová,
Jan Rážek,
Michal Schmalz

Průvodce začínajícího mimoškoláka

 Backstage books

Vydalo nakladatelství Backstage Books
Brigádnická 73, Řečkovice a Mokrá Hora, Brno 621 00
roku 2015 jako svou 4. publikaci

Odpovědný redaktor Veronika Portešová a František Dalecký
Obálka a grafická úprava Matěj Málek
E-knihu vytvořil [Milan Vilímek Jihlavský](#)

Vydání první
© Backstage Books, 2015

web: www.bbooks.cz
email: backstagebooks1@gmail.com

ISBN 978-80-88049-02-9 (formát EPUB)
ISBN 978-80-88049-03-6 (formát MOBI)
ISBN 978-80-88049-04-3 (formát PDF pro čtečky)

Obsah

Prolog:

Budoucnost bude taková, jakou si ji uděláme	10
--	-----------

Kapitola 1:

Generace Y a její dvacáté roky	19
---	-----------

20 věcí, které 20-něco-letým ještě nedochází	19
--	----

Proč je generace Y nešťastná	26
--	----

20 věcí, které jsem měl vědět ve 20	38
---	----

10 životních lekcí, které jsem dostal během svých dvacátých roků života	42
--	----

Dvacáté roky života: rozhodující dekáda	52
---	----

Kapitola 2:

Vysoká škola – co v příručce nepíšou	66
---	-----------

Měl bych se vykašlat na školu?	66
--	----

8 alternativ k vysoké škole	75
---------------------------------------	----

GAP YEAR: Ptejte se na všechno	82
--	----

50 poznatků o životě na výšce	87
---	----

Otevřený dopis studentům o tom, jak je nebezpečné vidět školu jako zkoušku přežití	97
---	----

Předmět, který vás ve škole nikdy neučili: Jak se učit!	103
---	-----

Jak zvládnout státnice bez drcení	120
---	-----

15 věcí o životě po vysoké škole, o kterých vám váš řečník na promoci neřekne	130
--	-----

24 lídrů předává čerstvým absolventům své nejlepší rady	145
--	-----

Kapitola 3:

Sebevzdělávání: klíčová dovednost pro život 166

Skryté výhody učení se mnoha různým dovednostem	179
Můj „master“ zadarmo	185
Top 10 dovedností, které by měly být (a obvykle nejsou) vyučovány ve škole	192
Jak přečíst víc jak 70 knih za rok	203
5 důvodů, proč byste měli psát blog o svém učení . .	208
50 přednášek, které by si měl prohlédnout každý vzdělavatel (vydání 2014)	211
9 rad pro účinné sebevzdělávání	230
9 základních dovedností, které by se měly děti naučit	240

Kapitola 4:

Kariéra: jak najít tu pravou? 247

Rada pro maturanty: začněte hned	247
Přestaňte se snažit vyřešit svou budoucnost	252
Proč je „následujte svou vášeň“ divná rada	256
Jak si vytvořit síť za 30 dní	259
8 kroků k získání perfektního mentora	264
Hromada doporučení pro případ, že byste jednou chtěli pracovat	278

Kapitola 5:

Osobní rozvoj trochu jinak 295

Jste jen „chtělbybýt“? 15 způsobů, jak to poznat . . .	295
Co předpovídá úspěch? Vaše IQ to není	303
Jak změnit svá přesvědčení a nadobro se držet svých cílů	308

Zapomeňte na stanovování cílů, soustřed'te se raději na postupy	313
V životě jde víc než jen o štěstí	319

Kapitola 6:

Klíčové zdroje pro tvůj rozvoj	328
---	------------

100 TED Talků v 5 minutách (to nejlepší ze 70 hodin sledování)	328
---	-----

Epilog:

Karty hrají pro tebe.	343
--------------------------------------	------------

O e-knize v tvých rukou

Průvodce začínajícího mimoškoláka tvoří výběr toho nejlepšího obsahu, který jsme za více jak 18 měsíců naší činnosti přeložili a publikovali.

V Mimo školu se zaměřujeme především na mladé lidi ve věku 18–30. Tato e-kniha je proto především určena pro ně, i když poučit se z ní mohou starší i mladší čtenáři. Proč jsme ji vůbec vytvořili? Potřeba publikovat soubor myšlenek s námi byla od začátku. Životní, vzdělávací a kariérní problémy mladých se totiž pořád opakují a tak jsme celkem rychle došli k tomu, že se začala opakovat naše doporučení. A protože vycházíme především ze zahraničních zdrojů, začali jsme překládat články, které mluvily k tisícům našich čtenářů. Co naše články dosud nezvládly bylo předat myšlenky a znalosti v uceleném souboru, který odpovídá na mnoho otázek současně. Právě proto jsme vytvořili e-knihu, kterou právě čteš.

V jednotlivých kapitolách se seznámíš s tipy a triky k sebevzdělávání ve škole i mimo ni. Budování kariéry, ale také zvládnutí bouřlivých dvacátých let života a otázky k osobnímu rozvoji – i to v knížce najdeš. Přemýšlíš nad tím, jak si užít výšku a dostat z ní co nejvíc? Jak naplno využít mladé roky života, nakopnout svou kariéru, ale zároveň si naplno užívat života? A víš vlastně, co chceš v životě dělat? Jaká je tvá práce snů a kam vůbec směřuješ? To všechno jsou závažné otázky, na které ti nedáme jasnou odpověď. Ale pomůžeme ti položit si tyto otázky jednodušeji a nabídneme ti konkrétní rady a tipy, které ti pomohou vydat se směrem kupředu.

Čti kriticky a neřid se vším, co v kapitolách najdeš. Články jsou původem z USA a vnímej proto rozdílnost s českým prostředím.

Měj mysl otevřenou a zvědavou a vem si z následujícího obsahu to nejlepší, co ti nabízí.

Přejeme pěkné čtení!

Tvůrci

Veronika Portešová, Johana Kapošváryová, Jan Rážek, František Dalecký

O Mimo školu

Mimo školu je vzdělávací organizace, která vzdělává pro život v 21. století. Učíme lidi, jak se vzdělávat po svém, rozvíjet svou kariéru a pracovat s informacemi.

Soustředíme se na dovednosti pro 21. století a vycházíme z vědeckých poznatků i vlastních zkušeností s rozvojem lidí. Na [blogu](#) publikujeme překlady hodnotných článků a v ČR propagujeme [zdroje](#) k sebevzdělávání.

Organizujeme [Semestr Mimo školu](#) – unikátní vzdělávací program pro mladé, jehož náplní je trénink v oblasti sebevzdělávání s cílem získání stáže, práce či rozběhnutí vlastního projektu.

Pro jednotlivce i organizace pak poskytujeme poradenské a školicí služby zaměřené na vzdělávání a e-learning, kariérní rozvoj a efektivní práci s informacemi.

Více na webu www.mimoskolu.cz.

Prolog:

Budoucnost bude taková, jakou si ji uděláme

Následující text je zahajující projev, který jsem přednesl 22. srpna roku 2014 na Hult International Business School.

Vyrostl jsem na Star Treku a věřil jsem, že až budu dospělý, všichni budeme používat komunikátory, replikátory, trikordéry a transportéry. Ve svém pohledu na budoucnost světa jsem byl optimistický – měl jsem za to, že všechny problémy lidstva už budou vyřešené a budeme na cestě k objevování nových světů. Proto jsem se původně chtěl stát kosmonautem. Myslel jsem si, že by mě to nejlépe připravilo na Akademii Hvězdné flotily.

Photo Credit: [Loïc Lagarde](#) via [Compfight cc](#)

Není třeba zmiňovat, že jsem byl zklamaný. Vyrosl jsem do světa plného hladu, chudoby a nemocí. Do světa, v němž spolu bojujeme o zmenšující se přírodní zdroje. Žijeme v pesimismu a smutku, kde jsou lidé posedlí neustálým zvětšováním svého kousku koláče. **Všeobecně se více zaměřujeme na hromadění bohatství místo zlepšování světa.**

Sám jsem MBA, takže si můžu dovolit být kritický. Taktéž jsem pracoval v investiční bance Credit Suisse First Boston, a proto vím, o čem mluvím. **Byl jsem také posedlý budováním bohatství a nevěřil jsem, že bych světu mohl pomoci k nějaké změně.** Takže si mé poznámky neberte příliš osobně.

Jsem zde, abych vám řekl, že vy máte takové příležitosti, které bych si ve svém mládí ani neuměl představit. Můžete vybudovat budoucnost podobnou Star Treku, o které jsme snili. Pro lidi, jako jste vy všichni tady, se dnes stalo mnohé možným. Řešit ony velké problémy. Vyléčit naši civilizaci z nemocí, jež ji dlouho sužovaly. Dovést lidstvo z dob nedostatku do éry přebytku. **Můžete dosáhnout světa, v němž budete bohatství sdílet místo vzájemných bojů o to málo, co ještě máme.**

Nadcházející období je jedinečné. **Co v minulosti mohly dělat pouze vlády a velké korporace, dnes můžou i podnikatelé.** Jste vesmírní kadeti s příležitostí vykonat úžasné věci.

Dovolte mi vysvětlit, co se za posledních pár desetiletí změnilo a proč jsem se stal tak optimistickým.

Jste svědky pokroků v našich počítačích – vidíte, jak se zrychlují a zmenšují. Když jsem byl mladý, četl jsem o super-počítačích Cray, které byly považovány za strategický vládní majetek. Nemohly být vyváženy, protože sloužily jen výzkumu a obraně a jejich cena se pohybovala v desítkách milionů dolarů. Musely být uloženy v ohromných budovách a vyžadovaly vodní chlazení. Chytré telefony, které mnozí z vás nosí v kapse, jsou mnohem výkonnější než počítače, jež jsem vám popsals.

Když se jakákoli technologie spojí s informační technologií, začne se vyvíjet exponenciálně. – Ray Kurzweil

Tento vývoj je známý jako Moorův zákon. **Po dobu posledních 100 let se výkonnost počítačů každých 18 měsíců zdvojnásobila.** Rychlejší počítače jsou používány k navrhování rychlejších počítačů. Počítače, jak to umožňuje informační technologie, pohlcují ostatní sektory. Proto jsme svědky exponenciálního růstu senzorů, umělé inteligence, robotiky, medicíny, 3D tisku atd.

Futurista [Ray Kurzweil](#) říká: „Když se jakákoli technologie spojí s informační technologií, začne se vyvíjet exponenciálně.“ A to se právě děje. **Naše technologie se také přibližují a umožňují zrod úžasných a strašlivých věcí.**

Vezměte si například změny v senzorech, jako je fotoaparát ve vašem chytrém telefonu. Kodak představil první „komputerizovaný“ fotoaparát v roce 1976. Vážil čtyři libry, stál 10 000 \$ a disponoval rozlišením sotva 0,1 megapixelů. Dnes mají telefony fotoaparáty o 41 megapixelech a to jsou jen doplňky. A vzpomínáte si na ty opravdu drahé HD kamery, které před 20 lety začala nakupovat filmová studia? Foťák ve vašem iPhoneu je lepší. Stejná změna se odehrála i v akcelerometrech, gyroskopech, senzorech teploty, plynu, vlhkosti atp. Úplně stejné pokroky se dějí v mikrofluidikách a umožňují nám provádět chemické a biologické testy na miniaturních a levných čipech.

V 70. letech jsme taky byli velmi nadšeni z umělé inteligence. Začali jsme se bát, že by se Japonsko stalo vedoucí zemí v tomto odvětví, a získalo tím statut supervelmoci. Nic se však nestalo, a tak jsme si mysleli, že je A. I. (artificial intelligence – umělá inteligence *pozn. překl.*) mrtvá. **A. I. však nezemřela. Je všude.** Pohání náš vzdušný dopravní kontrolní systém a ukrývá se v našich hrách. A. I. použil v IBM Watson, aby v Jeopardy po-

razil lidské hráče. Používá ji i SIRI (iPhone aplikace, s níž lze mluvit) při rozpoznání hlasu.

Když navzájem propojíte exponenciálně se rozvíjející technologie, stane se zázrak. Toto přiblížení umožňuje nová použití, vytváření nových průmyslových odvětví i zničení těch zastaralých.

Vezměte data sesbíraná ze všech různých senzorů, internetu, komputelizace, veškeré známé vědomostní práce a přikažte umělé inteligenci, aby vše zanalyzovala. **Získáte schopnost předpovídat dopravu, kriminalitu, prodeje a trendy.** Získáte schopnost vyšachovat finanční analytiku z jejich práce. Počítače analýzy přece jen zvládnou mnohem lépe.

Podobně můžete mít i počítače zastupující práci doktorů. Jsem si jistý, že jste slyšeli zvěsti o Apple iWatch nebo potkali lidi používající doplňky jako Fitbit. Jedná se o senzory sledující naše zdraví. A ve světě se vyvíjí další tisíce takových senzorů. Budou sledovat úroveň naší aktivity a monitorovat náš spánek, životní funkce, tělesné tekutiny... Úplně všechno. Představte si, že by nějaký systém umělé inteligence uměl tato data počítat 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Poradil by nám, když by se schylovalo k nemoci, doporučil by nám lepší způsoby života, zvyky, léčbu. Díky kombinaci senzorů, komputelizace, medicíny a umělé inteligence se tyto technologie stávají skutečností. **Do deseti let nebudeme už od doktorů potřebovat poradit se základními věcmi ohledně našeho zdraví.**

Když jsem byl malý, snil jsem nejen o trikordérech a replikátorech, které by vyrobily tolik zmrzliny a zákusků, kolik bych jen snědl, ale také o robotickém asistentovi jako Rosie z Jetsonů,

jenž by po mně uklízel. Pak bych nemusel dostávat vynadáno kvůli nepořádku v pokoji.

Ale Rosie nikdy nepřišla. Měl jsem jen Roomba. Roztomilý malý automatický vysavač.

Proč ne Rosie?

Protože počítačová síla nezbytná k tomu, aby takový robot uměl rozpoznávat hlas a rozumně mluvit, by vyžadovala jeden počítač Cray a všechny další dříve příliš drahé již zmiňované senzory – kameru, detektory pohybu, gyroskopy, akcelerometry. Zkuste uhodnout, co váš iPhone v dnešní době zvládne?

Rosie se dnes může stát skutečnou. A nepřekvapilo by mě, kdyby ji nějaké děcko ze Silicon Valley (nebo absolvent Hultu) vytvořilo. Také uvidíme roboty vykonávající práci lidí v továrnách, obchodech s potravinami či lékárnách. Roboti budou řídit auta, donášet balíčky atd. **Brzy budou dělat jakoukoli rutinní činnost, kterou vykonávají lidé.** Představte si ty možnosti i problémy, které vzniknou.

Tohle je jen několik příkladů toho, co se může stát. V následujícím desetiletí budeme také využívat 3D tisk pro zařízení do domácností, budeme tisknout celé budovy, elektronické okruhy, a dokonce i jídlo. **Navrhujeme nové organismy, jež zlepší zemědělství a uklidí životní prostředí.**

Budeme doručovat zboží (a možná také přepravovat sebe) pomocí dronů. Mohou se dít úžasné věci.

Zmiňované technologie mohou přinést hodně dobrého. Také však umožňují ničení v ohromném měřítku, sledování a mnoho nepředstavitelných hrůz. Vytvářejí společenská a etická dilemata. Zavedou nás do budoucnosti, v níž pro lidi nebude dost práce, a my budeme muset zjistit, co si se sebou počneme. **Jak bude míra změn narůstat, přijdou jistě společenské nepokoje a objeví se snahy zastavit technologický pokrok.**

Tento postup nelze zastavit. Stejně technologie, k nimž máme přístup tady v Silicon Valley, stejné vědomosti a nápady jsou přístupné kdekoli. Podnikatelé a vlády (i zločinci) všude ve světě pracují na jejich vývoji. **Pokud znemožníme jízdu aut bez řidičů po našich dálnicích nebo zastavíme-li drony v doručování zboží, budou ostatní země stejně ve vývoji pokračovat.** Zůstaneme pozadu. Když ve Spojených státech zakážeme lékařské aplikace, nakonec skončíme u stahování z indického App Storu. Dobré i špatné technologie se globalizovaly. Můžete žít kdekoli na světě a přitom si stáhnout návrhy na vytisknutí zbraní 3D tiskárnou.

Je mnoho věcí, z nichž můžeme být nadšení. A mnoho věcí, kterých se musíme obávat. **Práce či kariéra, kam bychom chtěli zamířit, od teď za deset let nemusí vůbec existovat.** Myslím to naprosto vážně – dokonce i pozice jako finanční analýza, průzkum trhu a management výroby můžou vymizet. Silicon Valley může být také ohroženo. Bublina sociálních médií praskne a nové technologie vytvoří další nadšení (a nové bubliny).

Neměl jsem v úmyslu vás strašit, ale jen se ujistit, že jste si vědomi všech skutečností, k nimž míříme. Právě teď se všem podnikatelům, kteří chtějí udělat ze světa lepší místo, nabízejí úžasné příležitosti. Je to oblast otevřená dokořán. **Vytvoří se mnoho nových pracovních míst a profesí, mnoho nových průmyslových odvětví a nových příležitostí.** Povedou se vášnivé politické debaty o tom, co je dobré a co špatné. Což znamená, že v takové budoucnosti můžete zastávat téměř jakoukoli úlohu, kterou budete chtít. Můžete být generálním ředitelem, marketingovým ředitelem, designérem či zákonodárcem.

Nejdůležitější dovedností budoucnosti bude schopnost se učit a přizpůsobit. Budete muset být užiteční, mít nastražené uši před pokroky přicházejícími z neznáma a přijímat nové příležitosti tak, jak se budou objevovat.

Ať už budete dělat cokoli, nikdy neberte bezmyšlenkovitou a bezvýznamnou práci v obrovské společnosti jen proto, že vám budou nabízet obrovskou výplatu. **Snazte se být na místě, kde sami sebe můžete neustále poznávat a kde můžete pokračovat v učení.** Právě tak to v budoucnosti bude vypadat – neustálé učení a objevování.

Budoucnost bude taková, jakou si ji uděláme. Může být „startrekovou“ utopií, nebo světem rozzuřeného ničitele Maxe, tvořivým místem na hraní, nebo orwellovskou noční můrou. Zde je důvod, proč je nezbytné, aby nás touto cestou vedli lidi s dobrými hodnotami a morálkou. Potřebujeme lidi, kteří se zajímají o obohacení lidstva více než sebe sama. Potřebujeme takové lidi, kteří budou vést svým vlastním příkladem a strhnou

s sebou i ty ostatní. **Jedince, kteří chtějí světu dávat a udělat z něj lepší místo.** Upřímně doufám, že budete patřit mezi ty, kdo povedou a budou dbát na zájmy lidstva, že vytvoříte utopii.

Napsal [Vivek Wadhwa](#). Z anglického originálu [It's a Beautiful Time to be Alive and Educated](#) přeložila Veronika Portešová.

Photo Credit: [vivoandando](#) via [Compfight cc](#)

Kapitola 1: Generace Y a její dvacáté roky

20 věcí, které 20-něco-letým ještě nedochází

Založil jsem [Docstoc](#) ve svých dvaceti letech, vytvořil si jeden klišé seznam „20 věcí, které musím udělat, než mi bude 20“ a dnes zaměstnávám úžasnou skupinu lidí, kterým je něco přes dvacet. Klidně mi říkejte starý bruchoun, ale ve svých 34 letech je to, na co jsem přišel, úplně odlišné od toho, v co generace nového tisíciletí doufá. V průběhu cesty jsem udělal mnoho chyb a teď tuto generaci vidím dělat podobné. V odpověď na tuto situaci vám přináším seznam „20 věcí, které 20letým nedochází“.

- 1) Čas není neomezená komodita. Mladé profesionály, kteří mají zjitřený [mysl pro bezodkladné plnění úkolů](#), potkávat velmi zřídka. Ve svých dvaceti letech si myslíme, že máme všechnen čas světa na A) přemýšlení o tom, co vlastně chceme a B) dostat to, co chceme. Čas je jediné bohatství, se kterým začínáme v přebytku, ale které už nikdy nemůžeme dostat zpět. Z příležitostí, jež dnes dostáváte, využijte,

co můžete, protože jednou přijde den, kdy už se vám žádné další nedostanou.

- 2) Jste talentovaní, dobře, ale talent je přeceňovaný. Blahopřeji, jste zřejmě generace, která je nejvíce kreativní, informovaná a schopná multitaskingu vůbec. Jak říká můj otec: „Za všechny ty kraviny ti dám medaili.“ Nevybroušený surový potenciál (a je jedno jak cenný), je ale stejně jen promarněná příležitost. Za holý talent nedostanete žádnou medaili, jen za výsledky. Dokonce i lidé, kteří se zdají být neuvěřitelně obdarovaní, museli na cestě za úspěchem tvrdě pracovat. (Tip: přečtěte si „[Talent is Overrated](#)“, „Talent je přeceňovaný“)
- 3) Ráno jsme nejvíce produktivní. V průběhu prvních dvou let v Docstocu (kdy jsem měl stále kolem dvaceti), jsem na sebe byl pyšný, že jsem každý den zůstával v kanceláři až do tří do rána. Myslel jsem si, kolik práce jsem stihl udělat, když byli všichni ostatní už dlouho pryč. Když se však ohlédnu zpět, vím, že jsem pracoval jen na podřadných a jednoduchých úkolech, než abych věnoval čas složitějšímu strategickému plánování, vyřizování telefonátů a důležitých schůzek, které bylo stejně potřeba zajistit v průběhu oficiální pracovní doby. Dnes v kanceláři prosazují brzký ranní start pro všechny, jelikož jsem přišel na to, že jako tým [jsme nejproduktivnější](#) právě v těchto hodinách.
- 4) Kariéra v sociálních médiích není žádná kariéra. Za pět let už tyto druhy práce ani nebudou existovat. Sociální média jednoduše plní čistě marketingovou funkci. Podporují branding, ROI (návratnost investic, pozn. red.) nebo obojí. Sociální média představují prostředek, jak získat větší povědomí o značce, více uživatelů nebo větší výnos. Na těchto

pozicích jistou budoucnost nenajdete. Rád bych vás důrazně varoval před vymezením své kariéry právě a výhradně [těmto druhům práce](#).

- 5) Začněte zvedat telefon. Přestaňte se schovávat za svůj monitor. Obchody se uzavírají domluvou přes telefon a hlavně osobně. Obchodní příležitosti byste měli vyhledávat s pomocí rozhovorů se skutečnými lidmi. A když najednou nastane výpadek internetu – přestaňte se tvářit tak zmateně a ptát se, jestli už můžete odejít domů. Tak přestaň být bábovka a zvedni ten telefon!
- 6) Buďte v práci první a poslední odcházejte. Tuhle radu dávám všem, kteří začínají v nové práci nebo se nacházejí v počáteční fázi své profesionální kariéry. Lidé kolem na rozdíl od vás už nemusí nic dokazovat. Vy si kromě toho musíte pohlídat mnohem více věcí. Je jen jediná možná cesta, jak v práci postoupit vpřed – a to pracovat pilněji než všichni spolupracovníci.
- 7) Nečekejte, až vám někdo řekne, co dělat. Nemůžete si připadat důležití, aniž byste měli smysl pro odpovědnost. Když budete čekat na to, až vám někdo řekne, co udělat, nikdy se nikam nedostanete. A odpověď: „O tohle mě ale nikdo nepožádal“ je zaručeným receptem na neúspěch. Raději se pohybujte na hraně toho, že budete pracovat přespríliš, než pracovat příliš málo. (Podívejte se na video: [Millennials in the Workplace Training Video](#)).
- 8) Za své chyby neste zodpovědnost. V úvodní fázi své kariéry [budete dělat mnoho chyb](#). Avšak ve vztahu k žádnému pochybení, ať už jste se přepočítali v úsudku, či při samotném výkonu práce, nesmíte zaujmout obranný postoj. Přestaňte

se pokoušet ospravedlňovat své přehmaty. Růst můžete jen tak, že si budete vážit lekcí získaných ze svých chyb a zasvětíte svůj život tomu, abyste se z nich co nejvíce poučili.

- 9) Měli byste si najít šéfa, který vám bude šlapat na paty. Meryl Streepová ve filmu „Dábel nosí Pradu“ by byla ta neuzitečnější šéfová, jakou byste kdy mohli dostat. Vaše úvodní část kariéry je obdobím, kdy jste nejvíce vnímaví, tvární a učenliví. Práce pro někoho, kdo vyžaduje znamenitost a každý den posouvá vaše možnosti, vytvoří nejlepší základ pro váš následující profesní úspěch.
- 10) Měnit práci každý rok není moc skvělá vizitka. Pracovali jste někde jeden rok. Tato skutečnost mi ale nenašeptává, že jste tak talentovaní, že danou firmu neustále přerůstáte. Naopak – ukazuje mi, že nemáte dostatek disciplíny, abyste mohli spatřit, jak se vaše učící křivka zdárně blíží ke konci. Než plně ovládnete novou důležitou schopnost, trvá to kolem dvou až tří let. Dopřejte si alespoň takovou dobu, než se rozhodnete skočit přes palubu. Jinak hrozí, že váš životopis bude ozdoben červenými výstražnými vykřičníky, proč nebýt zaměstnán.
- 11) **Na lidech záleží víc než na výhodách. Teď je v módě vybrat si firmu, která člověku nabídne flexibilní pracovní dobu,** neomezené stravování, masáže, herní místnosti či firemní sportovní utkání. Toto všechno by jistě mělo hrát svou roli, ne však takovou, jakou hraje charakter zaměstnavatele a manažerů dané společnosti. Skvělí lidé vám budou dobře radit a i když odejdete, bude pro vás v jejich firmě dlouhou dobu místo. Raději uvědoměle vsaďte na kvality lidí, pro které budete pracovat, protože tak získáte

závazek, který zdaleka předčí všechny rádoby navoněné bonusy.

- 12) Na horizontu sledujte svůj profesní cíl. Často po vás budou chtít udělat věci, které nemusíte mít úplně rádi. Svou pozornost udržujte v myšlence na budoucí výhru. Najděte spojitost s tím, kde jste teď, s tím, kde chcete být zítra. To by měla být ta nejsilnější pohnutka na vaší cestě. Jestliže vaše současné povinnosti nevedou k vašemu budoucímu úspěchu, je čas [najít si novou příležitost](#).
- 13) Nepomlouvejte, ale ozvěte se. Vychováváme generaci pomlouvačů. Na pracovištích tohle bývá rozšířené jako rakovina. Pokud máte problémy s managementem, atmosférou v práci nebo funkcí a jí příslušejícími povinnostmi, OZVĚTE SE. Nevytahujte své stesky a stížnosti ani při obědových pauzách, ani nikde jinde. Schopnost zlepšit své okolí a svůj profesní osud získáte jen tehdy, budete-li si [schopni promluvit](#) o tom, co je třeba změnit s člověkem, který může něco opravdu ovlivnit.
- 14) MUSÍTE si vybudovat lepší technický základ. To, že si na konec životopisu pod kolonku Schopnosti přidáte „zdatný v práci s Microsoft Office“, už vám nebude déle stačit. Já osobně se přikláním k vybírání lidí, kteří jsou ninjové v práci s věcmi, jako jsou Photoshop, HTML/CSS, iOS, WordPress, Adwords, MySQL, Balsamiq a Final Cut Pro, a přitom vůbec nezáleží na tom, o jakou pracovní pozici se ucházejí. Pokud plánujete zůstat i nadále úspěšně zaměstnaní, radím vám, abyste své osobnostní dovednosti také rozšířili o nějaké užitečné pokročilé [technické vědomosti](#).

- 15) Obojí je důležité: jak velikost, tak kvalita vaší sítě kontaktů. K postupu vpřed v prostředí byznysu je mnohem důležitější koho znáte, než co znáte. Ale to, že budete znát jen malou skupinu lidí, i když velmi dobře, vás nevytrhne. Potkávejte a zůstaňte v kontaktu s mnoha různými lidmi a investujte svůj čas k rozvíjení tolika mezilidských vztahů, kolik je jen možné. (TIP: Tady je má rada ohledně [vytváření kontaktů](#))
- 16) Potřebujete alespoň tři mentory. Nejjistější cesta k úspěchu je napodobovat ty, kteří dosáhli toho, o co usilujete vy. Vždy byste tedy měli mít alespoň tři lidi, které považujete za své učitele a kteří jsou na místě, na němž jednou chcete být také. Vedení a rady, jichž se vám takto může dostat, jsou nedocenitelné. (TIP: „[The Secret to Finding and Keeping Mentors](#)“ – „Tajemství, jak si najít a udržet mentory“)
- 17) Vyberte si idol a jednejte „jako kdyby“. Možná nebudete vždy vědět, co dělat, ale váš profesionální idol ano. Často pobízím své zaměstnance, aby si vybrali nějakou osobu byznysu, kterou nejvíce obdivují, a jednali „jako kdyby“. Kdybyste byli (*prosím vyplňte*), jak by se sebou on nebo ona nakládali? Jaká rozhodnutí by udělali? Jak by si zorganizovali den? Jak by dosáhli svých cílů? Musíte to napodobovat, do té doby, než toho dosáhnete – takže je tedy lepší napodobovat osobu, která dosáhla takových úspěchů, jaké si vůbec dovedete představit. (Velký dík [Tonymu Robbinsovi](#) za tip)
- 18) Čtete více knih, méně tweetů. Vaše generace se živí informacemi z titulků a 140 znaků – všechny jdou sice formou do šířky, avšak bez obsahu do hloubky. Kreativita, pozornost a myšlení se rozvíjejí jen tehdy, jste-li nuceni číst celou knihu – od začátku do konce. Klíče k vašemu budoucímu

úspěchu leží ve zkušenostech ostatních. Ujistěte se, že přečtete jednu [knihu za měsíc](#) (ať už fikci nebo populárně naučnou) a vaše kariéra jen pokvete.

- 19) Utraťte o 25% méně, než vyděláte. Když vaše materiální potřeby dosáhnou nebo dokonce převýší váš příjem, zahazujete vlastně šanci rozjet to ve velkém. Nikdy si nenechtejте nasadit zlatá pouta (přepychové auto, drahý byt). Raději buďte ochotní a schopní brát krátkodobě o 20% méně, jestliže to v budoucnosti může znamenat zvýšení výnosů o 200%. Nebudete nic víc než blázni, jestliže se zřeknete úžasné nové pracovní příležitosti, jen abyste si udrželi byt o maličko vyšší příjem. Abyste si mohli užívat současné životní situace, tak ať už budete vydělávat jakoukoli částku, utrácejte o 25% méně. Je to zaručený recept na méně stresu a možnost následovat svůj sen za jakýchkoli podmínek.
- 20) Vaše reputace je penězi nevyjádřitelná, nezkazte si ji. Nejcennější měnou, jíž v podnikání disponujete, ať uplyne jakkoli dlouhá doba, je vaše pověst. Je to ten neviditelný klíč, který buď otvírá, nebo zavírá dveře pracovních příležitostí. Zvláště v době, kdy je vše nahráváno a zpřístupněno, si svou reputaci musíte [hlídat jako nejposvátnější poklad](#). Je to ta jediná věc, kterou když jednou ztratíte, už nikdy ji nedostanete zpět.

Z anglického originálu [20 Things 20-Year-Olds Don't Get](#) přeložila Veronika Portešová.

Proč je generace Y nešťastná

Řekněte ahoj Lucy.

Lucy patří do generace Y, generace narozené mezi pozdními 70. léty a polovinou 90. let. Také tvoří část kultury yuppie, která je této generace součástí.

Pro yuppie ve věkové kategorii generace Y mám vlastní termín: říkám jim Hlavní postavy a Výjimeční Yuppies Generace Y, neboli HVYGY. Člověk, patřící do HVYGY, je speciální případ yuppíků, tedy těch, kteří si myslí, že hrají hlavní roli v nějakém výjimečném příběhu.

Lucy si tak užívá svůj život HVYGY a je moc ráda, že je právě Lucy. Jediný její problém tkví v následujícím:

Lucy je jaksi nešťastná.

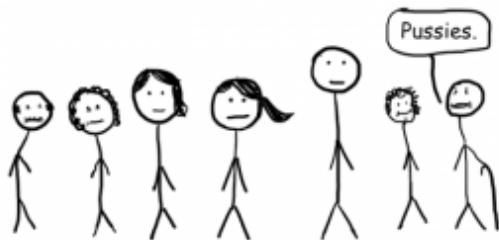
Abychom přišli na kloub tomu proč, potřebujeme si napřed definovat, co člověka činí šťastným, nebo nešťastným. Toto znázorňuje jednoduchá formulka:

STĚSTÍ = SKUTEČNOST – OČEKÁVÁNÍ

Abychom si dali věci do souvislostí, připojíme do diskuse i Lucyiny rodiče:

Lucyini rodiče se narodili v 50. letech, jsou to tedy babyboomers. Byli vychováváni Lucyinými prarodiči, členy G. I. neboli tzv. „největší generace“, jež vyrůstala v průběhu Velké deprese, bojovala v 2. světové válce, a rozhodně nepatřila mezi HVYGY.

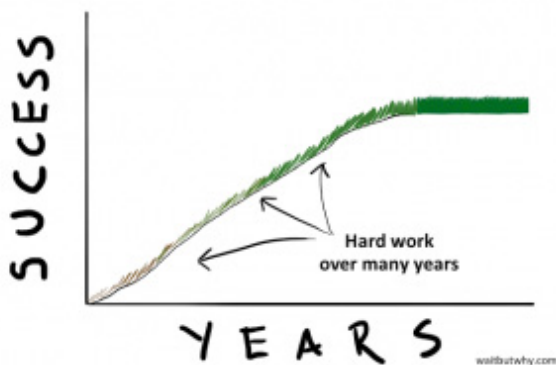
Lucyini prarodiče z doby Velké hospodářské krize byli posedlí ekonomickým zajištěním a vychovávali její rodiče k tomu, aby si vybudovali praktické a zajištěné kariéry. Chtěli, aby profesní dráha jejich rodičů zahrnovala zelenější trávu, než jakou dispo-

novali oni sami a Lucyiny rodiče vedli k obrazu takové práce, která by vynášela a byla stabilní.

Učili je, že neexistuje nic, co by je mohlo zastavit od získání kousku šťavnatého a zeleného trávníku, ale aby se jejich představa mohla naplnit, budou tomu zároveň muset věnovat mnoho let tvrdé práce.

Baby Boomer Career Path Expectation

Poté, co konečně vyrostli z nesnesitelných hippíků, pustili se Lucyini rodiče do svých vlastních kariér. A jak 70., 80., a 90. léta ubíhala, svět vkročil do časů nebývalého hospodářského blahobytu. Lucyiným rodičům se dařilo lépe, než čekali. To způsobilo, že se cítili spokojeně a optimisticky.

Baby Boomer Career Path Reality

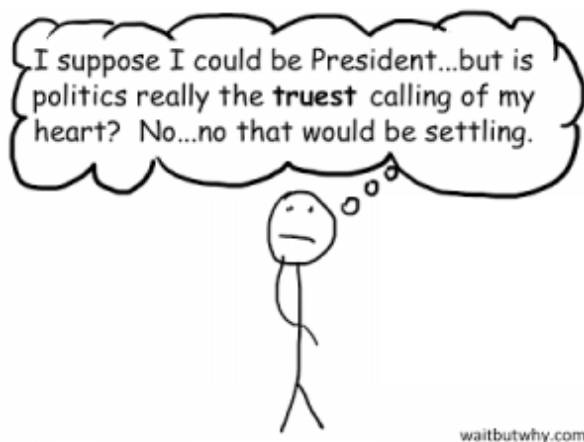

Protože Lucyini rodiče získali jednodušší a šťastnější životní zkušenosti než jejich rodiče, Lucy byla vychovávána s optimistickým pohledem na svět a s představou, že svět je plný neomezených možností. A tímto způsobem nebyla vychovávána pouze ona. Babyboomers v celé zemi a po celém světě říkali svým dětem generace Y, že mají možnost stát se čímkoli na světě, čímž jim hluboko do psychiky zabudovávali identitu výjimečnosti jejich budoucnosti, a to až do takové míry, že této generaci už zelený trávník, o kterém snili její rodiče, nestačí. Trávník, který je HVYGYů hodný, má totiž květiny.

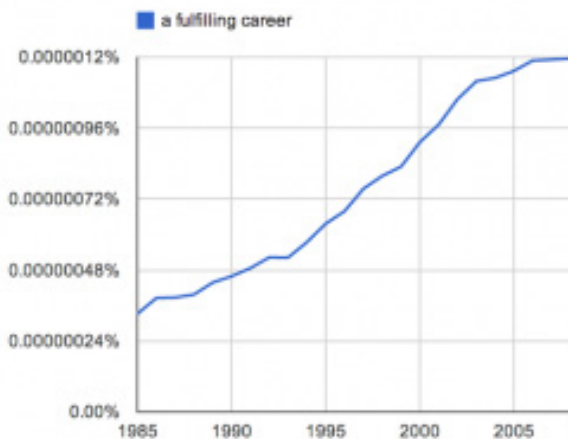
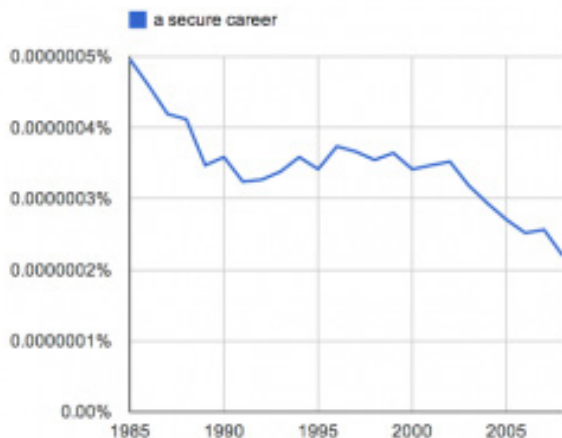
To nás vede k prvnímu faktu o HVYGY:

HVYGY jsou prudce ambiciózní

HVYGY od své kariéry potřebuje mnohem víc, než zelený lán blahobytu a bezpečí. Pravdou je, že zelený lán pro HVYGY není dost, není ničím výjimečný či jedinečný. Tam, kde babyboomers chtěli prožívat americký sen, HVYGY chtějí prožívat svůj vlastní osobní sen.

Cal Newport [poukazuje na to](#), že fráze „následuj svou vášeň“ se uchytila teprve v posledních dvaceti letech, v souladu s nástrojem [Google's Ngram viewer](#), který ukazuje, jak často se v daném [časovém okamžiku](#) v anglickém tisku objevuje určitá fráze. Ngram viewer také ukazuje, že sousloví „zabezpečená kariéra“ [vyšlo z módy](#) a na jeho místo [nastoupila](#) „naplňující **kariéra**“.

Aby nedošlo k nedorozumění, je třeba říci, že HVYGY hledají ekonomický blahobyt stejně jako jejich rodiče, ale oni ještě k tomu chtějí být svou prací naplněni a přemýšlejí o ní takovým

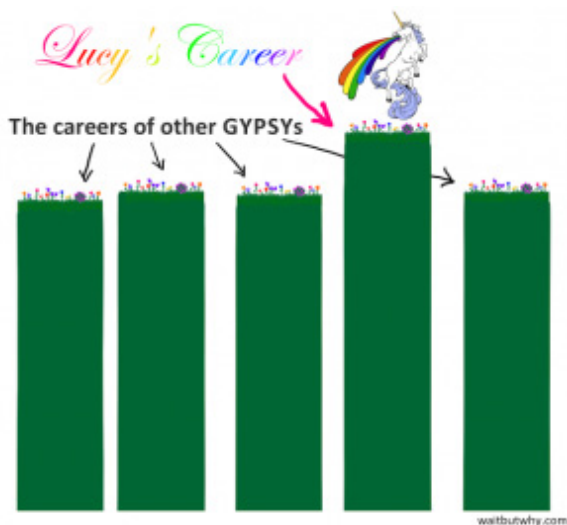
způsobem, který jejich rodičům nepřišel příliš důležitý. Ale děje se ještě něco dalšího. Zatím, co se kariérní cíle celé generace Y staly mnohem specifičtější a ctižádostivější, Lucy se v průběhu dětství vštěpovalo ještě jedno poselství: JSI VÝJIMEČNÁ. („special“ pozn. red.)

You 're Special

A tohle by mohl být dobrý moment ke zmínce druhého faktu o HVYGY:

HVYGY jsou poblouznění iluzemi

„Samozřejmě“ učili Lucy, „každý půjde a nalezne nějakou naplňující práci, ale JÁ jsem výjimečně úžasná a proto má kariérní a životní cesta bude vyčnívat nad všechny ostatní.“ Takže k celé generaci, jež má neohrožený cíl získat kariérní lán květin, si ještě každý HVYGY zvlášť myslí, že zrovna on nebo ona je předurčen k něčemu ještě většímu – že na jeho květinovém lánu bude navíc třpytící se jednorožec.

Takže proč že jsou poblouznění? Protože všichni HVYGY si myslí, že patří do definice slova speciální:

SPECIÁLNÍ

příd. jm.

zvláštní, jedinečný, jiný než je obvyklé

Z čehož vyplývá, že většina lidí tedy výjimečná není, jelikož jinak by to slovo nic neznamovalo.

A dokonce i teď si HVYGY, jež tohle čte, říká: „Jasně, dobrý postřeh, ale... já skutečně patřím mezi ty výjimečné.“ A tohle je ten problém.

Druhé zklamání, jež HVYGY prožije, se týká vstupu na pracovní trh. Zatímco Lucyini rodiče očekávali, že mnoho let tvrdé práce nakonec povedou ke skvělé práci, Lucy pokládá úžasnou kariéru pro někoho tak mimořádného jako ona za samozřejmou, takže to pro ni znamená jen otázku času a výběru směru, kterým se bude chtít vydat. Její předpracovní očekávání vypadají nějak takhle:

Naneštěstí je tady taková jedna legrační věc o světě – není to tak jednoduché místo k žití, jak se na první pohled zdá – vybudovat si kariéru je vlastně docela těžké. K vybudování velké profesní dráhy je potřeba mnoha let krve, potu a slz (a to se týká i té, která žádné květiny, ani jednorožce ani nezahrnuje), a dokonce i ti nejúspěšnější lidé v časných či polovičních dvacátých letech života, dělají takové úžasné věci jen zřídkakdy.

Ale HVYGY to prostě jen tak nepřijmou.